

# JAARVERSLAG 2019

MUSEUM  
PRINSENHOF  
DELFT



## INHOUDSOPGAVE

Met dank aan	3
Voorwoord	5
Profiel	7
Collectie	8
Tentoonstellingen	11
Publieksprogramma	16
Onderwijs	18
Evenementen en verhuur	20
Marketing en communicatie	21
Organisatie	24
Colofon	37
Bijlagen	
1 Aanwinsten	27
2 Bruiklenen	29
3 Restauraties	33
4 Publicaties	33
5 Presentaties en lezingen	34
6 Nevenactiviteiten	35
7 Jaarrekening	36



## MET DANK AAN

Zonder de steun van partners, subsidiënten, sponsors, schenkers en de Vrienden van het museum zou Museum Prinsenhof Delft zijn doelen niet kunnen realiseren. Wij bedanken daarom:

Voor de tentoonstelling *Willem van Oranje is hier!*



**Rabobank**



Met speciale dank aan: **Gemeente Delft, Stadsarchief Delft, Stichting Je Maintiendrai Nassau**

Voor de tentoonstelling *MOJO Backstage. Delftse meesters in de muziekindustrie*



Voor de openingsavond: **Van der Linde Catering + Evenementen, Improve en Cees van der Maarel Eventstyling**

Voor de tentoonstelling *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*

Hoofdbegunstiger:



Subsidiënten:



Fondsen:



FONDS 21

Fonds 1818



ZABAWAS



Stichting Dorodarte



Sponsors:



Rabobank



Werkse!

DE LAATSTE EER



KABEL district



Vrienden:



Members of the Williams College Class of 1965

Mr. Th. J. H. Dröge notaris BV

Onderzoekspartners:

RIJKS MUSEUM



Promotionele partners:



Het museum ontving in 2019 ook steun van de **Van der Mandelestichting**, voor het bouwen van een glazen doorloop van de Waalse kerk naar de Van de Mandelezaal.



## VOORWOORD

2019 was een uniek jaar in de geschiedenis van Museum Prinsenhof Delft. Het museum organiseerde vanaf 11 oktober de allereerste tentoonstelling ooit in Nederland over de beroemde zeventiende-eeuwse schilder Pieter de Hooch. Maar liefst 29 topstukken van De Hooch keerden uit toonaangevende musea en privécollecties uit heel Europa en de Verenigde Staten terug naar Delft waar hij zijn allermooiste werken schilderde. Met de tentoonstelling *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer* heeft het museum zich sterk op de kaart gezet en zijn positie in het nationale en internationale museumveld verstevigd. In de aanloop naar de tentoonstelling werd in samenwerking met het Rijksmuseum een omvangrijk multidisciplinair onderzoek verricht. Uit dat onderzoek bleek dat Pieter de Hooch nog Delftser is dan eerder werd gedacht. De feestelijke opening van de tentoonstelling in onze Van der Mandelezaal was een hoogtepunt net als de aankomst van de topstukken in Delft. Bijzonder was ook het aantal binnen- en buitenlandse journalisten dat de tentoonstelling bezocht. Het waren er meer dan tachtig en dat leverde het museum een ongekend hoge mediawaarde op!

Maar er was meer in 2019. In de tentoonstelling *MOJO Backstage. Delftse meesters in de muziekindustrie* was er vanaf 12 april aandacht voor hedendaagse muziek, festivalcultuur en grafische kunst. In het opvallende ontwerp van vormgever Peter te Bos toonde het museum zich op een heel andere manier aan een nieuw en vooral jonger publiek. Zo konden zij via Virtual Reality ervaren hoe het is om backstage te zijn bij een concert van de Nederlandse rapper Ronny Flex. Inspirerend was dat er voor het tentoonstellingsontwerp werd samengewerkt met zes afstudeerders Design for Interaction van de TU Delft. Gedurende de eerste weken van *MOJO Backstage* verwelkomde het enorme kunstwerk *Mikkel* van kunstenaar Tom Claassen de bezoekers voor de ingang van het Agathaplein.

Het jaar opende met *Willem van Oranje is hier!* Deze tentoonstelling was tot en met 3 maart in het museum te zien. Uniek was de komst van het *Plakkaat van Verlatinghe* naar Delft. Dit historische document verlaat vrijwel nooit het Nationaal Archief in Den Haag en was eenmalig in het museum te bewonderen in de kamer waarin Willem van Oranje mogelijk schreef aan de voorloper van het Plakkaat, de Apologie.

Publieksprogrammering en onderwijsprogramma's zijn heel belangrijk voor ons museum. Museum Prinsenhof Delft staat middenin de samenleving en wil dat iedereen zich er thuis voelt. Zo bezochten in 2019 ruim 7.500 leerlingen het museum in schoolverband. Vaak is een museumbezoek voor kinderen hun eerste kennismaking met kunst, cultuur en geschiedenis. Aantrekkelijke lezingen, activiteiten, workshops en familiespeurtochten trokken nog eens duizenden extra bezoekers naar Delft. Zo waren er 'Verhalen op zaal' naar aanleiding van de komst van het *Plakkaat van Verlatinghe*, was er de mogelijkheid tot speeddates in een festivaltentje rondom *MOJO Backstage. Delftse meesters in de muziekindustrie* en waren er speciale ontvangsten voor bezoekers met een cultureel diverse achtergrond in het kader van *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*. Op deze avonden was de verbinding met de stad levendig voelbaar.

In 2019 werden ook nieuwe stappen gezet op weg naar een vernieuwd en verbouwd museum. Daar is door museumcollega's en betrokkenen uit de stad hard aan gewerkt. De participatiewerkgroep leverde aan de gemeenteraad van Delft haar visie op de ontwikkeling van het Prinsenhofgebied.

De collectie van het museum is verrijkt met een aantal bijzondere aankopen waaronder het door Jan Schoonhoven gemaakte *Apostelhuis* en het *Portret van Ambrogio Spinola* (de rivaal van prins Maurits) door de Delftse schilder Van Mierevelt. De vaste collectie vormt het hart van het museum en dat moet altijd in beweging zijn.

2019 was een bijzonder jaar, in dit jaarverslag leest u dat terug!

**Janelle Moerman**

Directeur Museum Prinsenhof Delft





## PROFIEL

### Missie

Museum Prinsenhof Delft is het stedelijk kunst-, en cultuurhistorisch museum van Delft, van nationale betekenis met een (inter)nationaal publieksbereik.

### Visie

In een door technologische en sociale ontwikkelingen veranderende wereld is Museum Prinsenhof Delft de vanzelfsprekende entree tot de vaderlandse geschiedenis. Het museum geeft vanuit een historisch perspectief context aan het Nederland van vandaag en richt zich op de thema's Willem van Oranje, Delfts Blauw en de Delftse Meesters. De Delftse innovatieve blik is uitgangspunt voor de ontdekkingen van de bezoeker.

Museum Prinsenhof Delft zet in op spraakmakende tentoonstellingen en publieksactiviteiten, samenwerking en partnerschap, cultureel ondernemerschap en het gebouw als belangrijkste collectiestuk.

### Kernwaarden

**KWALITEIT** (SPRAAKMAKEND EN UNIEK)  
**VERBINDEND** (OPEN EN GASTVRIJ)  
**AUTHENTIEK** (DELFTSE INNOVATIEVE BLIK)  
**ONDERNEMEND** (MET LEF)



Michiel van Mierevelt. Zelfportret van Michiel van Mierevelt terwijl hij zijn kleinzoon  
Jacob Willemsz. Deffert II schildert, ca. 1640 – 1641. Collectie Museum Prinsenhof Delft.  
Bruikleen Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

## COLLECTIE

Uitgangspunt voor het collectiebeleid van Museum Prinsenhof Delft is het versterken van de kwaliteit van de collectie. Dit betekent dat we actief maar kritisch streven naar het toevoegen van objecten die het niveau, het Delftse karakter en de presentatiewaarde van onze deelcollecties verhogen. Tegelijkertijd worden de objecten waarvan duidelijk is dat ze eigenlijk geen bijdrage (meer) leveren aan deze kwaliteit actief ontzamd, waarbij altijd de richtlijnen van de LAMO in acht worden genomen.

Het museum verwierf in 2019 in totaal 56 objecten voor de collectie. Er is 1 object gerestaureerd, 39 objecten zijn tijdelijk uitgeleend en er bevonden zich 41 objecten als langdurig bruikleen bij andere instellingen. Voor een volledig overzicht van alle aanwinsten, bruiklenen en restauraties, zie bijlagen 1 t/m 3.

### Aanwinsten

#### *Delfts blauw*

Museum Prinsenhof Delft heeft een uitgebreide collectie keramiek. Om een beter beeld te kunnen geven van de naoorlogse keramiek uit Delft kocht het museum een tegeltableau aan van Lies Cosijn, vervaardigd op de Experimentele Afdeling van aardewerfabriek De Porceleyne Fles, en een vaas van Harm Kamerlingh Onnes.

De Stichting Ricardis van het Reinier de Graaf Gasthuis schonk een groep van 47 objecten. Deze objecten, waaronder een belangrijk cluster van Delfts aardewerk, waren al in beheer bij het museum als langdurig bruikleen.

#### *Delftse meesters*

De collectie moderne kunst is versterkt met de aankoop van het *Apostelhuis* van Jan Schoonhoven. Dit werk vormt een unicum in het oeuvre van Schoonhoven en was een van de verrassingen op de tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven* (Museum Prinsenhof Delft, 2015). Het betekent een welkome versterking van de belangrijke groep werken die het museum reeds in bezit heeft van Schoonhoven.

Het museum kocht van de belangrijkste Delftse portretschilder uit de zeventiende eeuw, Michiel van Mierevelt, een portret aan van Ambrogio Spinola. Deze Spaanse legerleider was de tegenstander van prins Maurits van Oranje tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Van Maurits bezit het museum al meerdere portretten geschilderd door Van Mierevelt. Met deze aankoop brengt het museum de portretten van Spinola en zijn rivaal prins Maurits samen.

Jhr. F.G.L.O. van Kretschmar (1919-2019) liet het museum twee portretten na geschilderd door Van Mierevelt. Het betreft portretten van Pieter Pietersz. Bom van Cranenburg en diens schoonzoon Gabriel Vernatti. Ook ontving het museum een zelfportret van Michiel van Mierevelt in langdurig bruikleen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De erven van de heer J.W. Salomonson (1925-2017) schonken dit portret aan de Nederlandse Staat, ter plaatsing in Museum Prinsenhof Delft.

### Restauratie

In aanloop naar de tentoonstelling *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer* liet het museum het schilderij *Moeder en kind aan het venster* van Hendrick van der Burgh restaureren. Het schilderij won veel aan leesbaarheid en helderheid door de vergeelde vernislaag, oude retouches en overschilderingen te verwijderen en nieuwe retouches aan te brengen.

### Bruiklenen

Het museum leende een kleine veertig objecten uit aan musea in binnen- en buitenland. Zo reisden drie keramiekobjecten naar Taiwan voor een tentoonstelling in het National Palace Museum en was het geschilderde *Portret van de familie Van der Dussen* zowel in Leeuwarden als in Kassel te zien op de tentoonstelling *Rembrandt & Saskia: Liefde in de Gouden Eeuw*. Ook aan de tentoonstelling *80 Jaar Oorlog. De geboorte van Nederland* in het Rijksmuseum droeg het museum bij met de bruikleen van twee schilderijen.





### Onderzoek

Tot vóór de tentoonstelling *Pieter de Hooch. Uit de schaduw van Vermeer* was er relatief weinig bekend over Pieter de Hooch, over zijn leven, zijn atelierpraktijk, zijn techniek en waarom hij zo onderbelicht is gebleven. Daarom deed het museum twee jaar lang uitgebreid multidisciplinair onderzoek in samenwerking met onder andere het Rijksmuseum. Dit leverde veel relevante inzichten op waarmee Pieter de Hooch als persoon én als schilder beter in kaart is gebracht. Zo werd duidelijk dat De Hooch en Delft onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn: hij is Delftser dan gedacht.

Het museum deelde de resultaten van dit onderzoek met een breed publiek van zowel liefhebbers als experts tijdens een focusbijeenkomst van CODART, een internationale netwerkorganisatie voor conservatoren van Nederlandse en Vlaamse kunst, en tijdens het symposium dat het museum op 15 januari 2020 organiseerde in samenwerking met het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis.



Pieter de Hooch, Binnenplaats van een huis in Delft, 1658. © The National Gallery, Londen

## TENTOONSTELLINGEN

Museum Prinsenhof Delft wil met haar tentoonstellingen vanuit een historisch perspectief context geven aan het Nederland van vandaag. De drie kernthema's – Willem van Oranje, Delfts Blauw en Delftse Meesters – vormen de pijlers waarop de programmering berust. In 2019 waren onderstaande drie tentoonstellingen te zien.

### ***Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer***

**11 oktober 2019 t/m 16 februari 2020**

Aantal bezoekers: 90.257, waarvan 52.565 in 2019

Samenstelling: Museum Prinsenhof Delft, senior conservator Anita Jansen en conservator David de Haan

Ontwerp: Bureau Caspar Conijn

Samenwerkingen: Rijksmuseum (onderzoek), TU Delft, NBTC, Delft Marketing

In 2017 won Museum Prinsenhof Delft de Turing Toekenning I, de prijs voor het beste Nederlandse tentoonstellingsplan voor de periode 2018-2020. Vanaf 11 oktober was de allereerste overzichtstentoonstelling ooit in Nederland te zien van de beroemde zeventiende-eeuwse schilder Pieter de Hooch. Samen met Johannes Vermeer wordt De Hooch gerekend tot de belangrijkste Delftse meesters uit de Nederlandse Gouden Eeuw. Met deze tentoonstelling kreeg De Hooch eindelijk de aandacht waar hij met zijn stuur recht op heeft. Centraal stonden de schilderijen die hij in Delft heeft gemaakt (ca. 1652-1660). Zijn mooiste binnenplaatsen en interieurs keerden terug naar de stad waar ze bijna vierhonderd jaar geleden zijn geschilderd. In totaal werden 29 schilderijen van Pieter de Hooch getoond uit 21 collecties uit 8 landen en 2 continenten. De tentoonstelling vormde een onderdeel van het landelijke themajaar *Rembrandt en de Gouden Eeuw*, en was het hoogtepunt van het Delftse themajaar *Delft & de Gouden Eeuw*.



Met bruiklenen van:

Amsterdam Museum (Amsterdam), De Kremer Collectie, Gemäldegalerie der Akademie der bildenden Künste (Wenen), Her Majesty Queen Elizabeth II (Londen), Koninklijke Bibliotheek (Den Haag), Kunsthaus Zürich, Kunstmuseum Bazel, Mauritshuis (Den Haag), Museo Nacional, Thyssen-Bornemisza (Madrid), Museum Boijmans Van Beuningen (Rotterdam), National Gallery of Art (Washington, DC), National Gallery of Ireland (Dublin), National Trust Collections (Polesden Lacey, The McEwan Collection, particuliere collectie), particuliere collectie Duitsland, Rothschild Collection (Waddesdon), Rijksmuseum (Amsterdam), Staatliche Kunsthalle Karlsruhe, Staatliche Museen zu Berlin – Gemäldegalerie (Berlijn), Stadsarchief Delft, The Bute Collection (Mount Stuart), The Cleveland Museum of Art (Cleveland, OH) en The National Gallery (Londen).

“Museum Prinsenhof maakt een inhaalslag en geeft De Hooch de expositie die hij verdient.”

**De Volkskrant \*\*\*\***

“The exhibition promises to bring De Hooch ‘out of Vermeer’s shadow’, but his luminous works cast plenty of intriguing and perplexing shadows of their own.”

**The Economist**

“Eén van de meest bijzondere tentoonstellingen waar ik de afgelopen jaren ben geweest.”

“Un enchantement. Merveilleuse exposition. Il y a l'ombre de Vermeer... Et la lumière de De Hooch!”



‘De schilderijen die het stralendst zijn, worden, derhalve, het meest gewaardeerd.’

John Smith (1781-1855), Engelse kunsthandelaar

‘Those pictures are, consequently, the most valued.’

John Smith (1781-1855), British art dealer





**MOJO Backstage. Delftse meesters in de muziekindustrie**

**12 april t/m 1 september 2019**

Aantal bezoekers: 35.000

Samenstelling: Museum Prinsenhof Delft, conservator Marga Schoemaker

Ontwerp: Peter te Bos (leadzanger Claw Boys Claw en tot 2017 vormgever Lowlands)

Samenwerkingen: MOJO en TU Delft (6 afstudeeronderzoeken voor de master Design for Interaction)

Met de tentoonstelling *MOJO Backstage. Delftse meesters in de muziekindustrie* vierde het museum de vijftigste verjaardag van een bijzondere Delftse organisatie: MOJO Concerts. De tentoonstelling toonde hoe MOJO zich ontwikkelde tot het succesvolle bedrijf dat het nu is. Bezoekers ontdekten wat er zoal bij komt kijken om een grootschalig muziekevenement te organiseren, maar kropen ook in de huid van de artiest. Originele affiches, videoclipps en toegangsbewijzen namen de bezoeker mee op een trip *down memory lane*. In Virtual Reality kregen ze een backstage-ervaring bij een concert van de Nederlandse rapper Ronnie Flex in AFAS Live. Naast euforie kreeg de donkere kant van de muziekindustrie ook aandacht: de druk op muzikanten is hoog. Berry Visser, oprichter van MOJO, richtte daarom in de binnentuin van het museum een begraafplaats in, om stil te staan bij (jong) overleden artiesten zoals Kurt Cobain, Amy Winehouse en Avicii. Met deze innovatieve tentoonstelling heeft Museum Prinsenhof Delft een nieuw en jonger publiek willen aantrekken. De vele jongeren die, vaak voor het eerst, naar ons museum kwamen zijn het levende bewijs dat deze aanpak gelukt is.



Met bruiklenen van:

ATM Model Art, Peter te Bos, Rogier & Leon Camijn, Pierre Hiddink, George Knap, Will Lutz, MOJO Concerts, MOJO Rental, Museum de Fundatie, Nico Oorebeek, TSC Crowd Management, Marga Schoemaker, Stichting Kralingen - Ben Klumpers, Willem Venema en twee particuliere collecties.

“Dat de muzikwereld niet alleen maar voorspoed en geluk is, illustreert de kleine tijdelijke begraafplaats op de binnenplaats van het Prinsenhof.”

**Trouw**

“De geest van Lowlands waard rond op de tentoonstelling.”

**Algemeen Dagblad**

“Echt super tof, MOJO Backstage! En dat gewoon uit Delft :-)”

“Erg indrukwekkend en heel mooi opgezet. Prachtige locatie ook! Mijn complimenten.”





***Willem van Oranje is hier!***

**19 oktober 2018 t/m 3 maart 2019**

Aantal bezoekers: 45.164, waarvan 32.497 in 2019

Samenstelling: Museum Prinsenhof Delft, gastconservator Hester Schölvinc

Ontwerp: OPERA Amsterdam

Samenwerkingen: Rijksmuseum, NTR, Nationaal Militair Museum, Dordrecht Museum en talloze instellingen door het hele land (lancering 80jaaroorlog.nl)

Met deze tentoonstelling zette het museum de Nederlandse geschiedenis in de schijnwerpers. Precies vierhonderdvijftig jaar geleden begon de Tachtigjarige Oorlog. Een paar jaar later vluchtte Willem van Oranje naar het veilig ommuurde Delft om uit handen van de Spaanse overheerser te blijven. Hij nam zijn intrek in het Sint Agathaklooster, dat vanaf dan wordt omgedoopt tot 'het Prinsenhof'. Vanuit Delft leidde hij de Opstand en legde daarmee de basis voor het Nederland van vandaag. Een belangrijk uitgangspunt van de tentoonstelling was om bezoekers te laten zien dat niet alleen de politieke moord op Willem van Oranje hier heeft plaatsgevonden, maar dat óók zijn persoonlijke leven zich op deze plek afspeelde en dat hier belangrijke politieke beslissingen zijn gemaakt. Een unieke bruikleen was het *Plakkaat van Verlatinghe*, de onafhankelijkheidsverklaring van Nederland. Dit document verlaat zelden het Nationaal Archief; voor deze tentoonstelling werd een weekend lang een uitzondering gemaakt.

Met bruiklenen van:

Amsterdam Museum, Förderverein des Siegerlandmuseums und des Oberen Schlosses e.V, Siegen (Duitsland), Geschiedkundige Vereniging Oranje-Nassau, Stichting voor Hulp aan Delftse Jongeren vanouds genaamd 'Het Meisjeshuis', Koninklijke Bibliotheek, Koninklijke Verzamelingen, Mauritshuis, Museum Het Zwanenbroedershuis, Nationaal Archief, Nationaal Museum Paleis Het Loo, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Rijksmuseum, particuliere collectie en Stadsarchief Delft.

“De expositie biedt een levendig lesje vaderlandse geschiedenis op een bijzondere locatie.”

**Elsevier**



## PUBLIEKSPROGRAMMA

Voor families heeft het museum een vast aanbod, zoals de Cold Case-onderzoekskoffer en rondleidingen over Willem van Oranje en de hoogtepunten van het Prinsenhof. Tijdens schoolvakanties was er een workshop 'Maak je eigen wapenschild' en een verhalenverteller met korte en spannende verhalen over Hugo de Groot, Willem van Oranje en de tijd van de VOC. Ook waren er vakantierondleidingen in Stadsgevangenis Het Steen.

### Aanbod bij tentoonstellingen

In 2019 verzorgde het museum naast het reguliere aanbod verschillende activiteiten, lezingen en workshops in aansluiting op de tentoonstellingen.

Bij de tentoonstelling *Willem van Oranje is hier!* kon het publiek meedoen met zondagmiddag rondleidingen en familieworkshops. Het Nieuw Kamerkoor Delft gaf een concert met Nederlandse en Spaanse muziek uit de zestiende eeuw. Daaraan voorafgaand was er een lezing over kunst en muziek vierhonderdvijf jaar geleden. Naar aanleiding van de komst van het *Plakkaat van Verlatinge* organiseerde het museum het 'Verhaal op zaal' en een kindercollege.

Muziek- en festivalliefhebbers konden tijdens de tentoonstelling *MOJO Backstage. Delftse meesters in de muziekindustrie* speeddaten in een festivaltentje, zich laten inspireren door concert- en festivalfoto's van Andreas Terlaak, een eigen festivalshirt maken en hun kennis testen in een Pubquiz. Daarnaast hadden bezoekers de mogelijkheid om een backstage-ervaring mee te maken in Virtual Reality bij een concert van de Nederlandse rapper Ronny Flex in AFAS Live.

Bij de tentoonstelling *Pieter de Hooch. Uit de schaduw van Vermeer* was een gratis audiotour in vier talen en instaplezingen op zondagmiddagen. Voor groepen waren er speciale lezingarrangementen. De gratis stadswandeling trok het verhaal van Pieter de Hooch door naar de historische binnenstad en tijdens de collegereeks van de MuseumJeugdUniversiteit over het leven in de Gouden Eeuw werd ook Pieter de Hooch uitgelicht. In de kerstvakantie gebruikten gezinnen de familiespeurkaart over Isabella Boem, hoofdpersoon in het speciaal uitgegeven Gouden Boekje, en Pieter de Hooch voor een actiever bezoek aan de tentoonstelling.

## Diversiteit en inclusie

Iedereen is welkom in Museum Prinsenhof Delft maar niet iedereen weet de weg naar het museum te vinden. Juist nu willen wij nieuwe doelgroepen aan ons verbinden en een belangrijke speler zijn in de maatschappij.

In samenwerking met Wat Telt! en Muziektolk Hoort Erbij bood het museum tijdens de MOJO-tentoonstelling maandelijks een rondleiding in gebaren aan waarin de muziekbeleving centraal stond. Voor het museum personeel organiseerde Wat Telt! een speciale workshop. Voor inwoners van Delft die de weg naar het museum minder goed kunnen vinden, startte Museum Prinsenhof Delft met het organiseren van Open Huis-avonden. Voor deze avonden nodigde het museum mensen met een cultureel diverse achtergrond uit om kennis te maken met het museum en de Pieter de Hooch-tentoonstelling te bekijken. Delftse organisaties als Delftse Buur, Taalmaatjes, Internationale Vrouwendag, de Hartige Samaritaan en diverse besturen waaronder die van de Delftse Turkse Moskee, verspreidden de uitnodigingen binnen hun netwerk.

### Activiteiten publieksprogramma

### Aantal

Rondleidingen	906
... waarvan individueel	773
... waarvan groepen	133
Lezingen	162
... waarvan instaplezingen	107
... waarvan lezingarrangementen	55
Workshops	1.171
Audiotour	38.285
FamilieSpeurWaaier	350
Cold Case-onderzoekskoffer	135
MuseumJeugdUniversiteit	25
Stadswandeling Pieter de Hooch	45.579
... waarvan papieren versie	39.000
... waarvan digitaal op delft.com	6.579





## ONDERWIJS

Museum Prinsenhof Delft heeft een divers aanbod voor een bezoek met de klas. We begeleiden leerlingen op een interactieve manier en vanuit hun belevingswereld door het museum. Deze activiteiten sluiten goed aan op de lesstof op school maar kunnen ook lesstof vervangend zijn.

In 2019 bestond het onderwijsaanbod uit rondleidingen en museumlessen over de thema's Willem van Oranje, Hugo de Groot en Antoni van Leeuwenhoek, en portretten uit de zeventiende eeuw. Leerlingen konden ook met behulp van de KJKwijzer zelfstandig in kleine groepjes het museum verkennen. Net als andere jaren maakten veel scholen gebruik van de mogelijkheid het museumbezoek te combineren met Stadsgevangenis Het Steen, de middeleeuwse gevangenis waar Balthasar Gerards heeft vastgezeten, en de Nieuwe Kerk waar het grafmonument van de koninklijke familie te bezichtigen is.

In samenwerking met Buma Music Academy ontwikkelde het museum een speciaal onderwijsprogramma bij de tentoonstelling *MOJO Backstage. Delftse meesters in de muziekindustrie*. In dit programma maakten leerlingen kennis met MOJO, de innovaties die deze organisatie teweeg heeft gebracht in de muziekwereld en hoe het er nu werkelijk aan toe gaat bij enkele bekende popfestivals die Nederland rijk is. Ook organiseerde het museum samen met de Buma Music Academy een bijeenkomst voor docenten uit het voortgezet onderwijs. De docenten bezochten onder leiding van de conservator de tentoonstelling en Buma Music Academy presenteerde hen de nieuwe les over subculturen die opgenomen is hun onderwijsaanbod.

Tijdens twee speciaal voor de tentoonstelling *Pieter de Hooch. Uit de schaduw van Vermeer* ontwikkelde museumlessen maakten leerlingen kennis met de schilder Pieter de Hooch. De insteek van de les van groep 5-6 was cultuurhistorisch, bij groep 7-8 lag de focus op de kunsthistorie. Voor het voortgezet onderwijs ontwikkelde het museum samen met DOK kunst- en cultuureducatie een onderwijsprogramma waarbij leerlingen reflecteerden op de schilder. In verschillende workshops, schilderen, striptekenen, schrijven of fotografie, maakten zij een eigentijdse vertaling. De werken van de leerlingen zijn tentoongesteld in de centrale hal van het stadskantoor van Delft. In totaal bezochten 2.000 leerlingen (71 klassen) van het basis- en voortgezet onderwijs de tentoonstelling in schoolverband.

## Activiteiten onderwijs

### Onderwijs

- ... waarvan leerlingen PO
- ... waarvan leerlingen VO
- ... waarvan studenten mbo/hbo/wo
- ... waarvan onderwijsprojecten

### Museumlessen

- ... waarvan PO
- ... waarvan KUNSTklik (Kunst- en Cultuurmenu Delft)

### KIJKwijzer

- ... waarvan leerlingen PO
- ... waarvan leerlingen VO

### Rondleiding onderwijs

## Aanbod onderwijs

### Rondleiding

- Willem van Oranje & de Opstand
- Delftse Meesters & Innovatie
- Eindexamenrondleiding:

De Republiek in de 16de en 17de eeuw

### Museumles

- De kast van Neo
- Portretten van Toen
- In de voetsporen van de Prins
- Cold Case: de moord op Willem van Oranje
- Baanbrekers: de rechtsgeleerde en de microbioloog
- Pieter de Hooch
- Reflectie op Pieter de Hooch
- KIJKwijzer Willem van Oranje & de Opstand

## Aantal leerlingen

6.752

3.938

2.433

226

155

## Aantal

195

60

135

409

320

89

125

PO/VO (alle niveaus/leerjaren)

VO (alle niveaus/leerjaren)

Examenkandidaten havo/vwo

PO - groep 1-2

PO - groep 3-4

PO - groep 6-8

PO - groep 6-8

PO - groep 7-8

PO - groep 5-8

VO - alle niveaus/leerjaren

PO - groep 6-8 &

VO onderbouw havo/vwo





## EVENEMENTEN EN VERHUUR

In 2019 vonden in het museum diverse bijeenkomsten en evenementen plaats. Verschillende partijen huurden de zalen voor een congres, vergadering, receptie of feest. Ook werd er vier keer getrouwd. Daarnaast organiseerde het museum eigen evenementen en een aantal relatie-evenementen voor vrienden, sponsors, fondsen.

Tijdens de nieuwjaarsreceptie op de Markt opende burgemeester Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart het themajaar *Delft & de Gouden Eeuw*. Zij proostte samen met de Delftse inwoners op 2019 en keek vooruit naar de programmering in het nieuwe jaar met de Pieter de Hooch-tentoonstelling als één van de hoogtepunten. Bezoekers konden, geheel in stijl, op de foto in onze speciale Photobooth.

In april opende de tentoonstelling *MOJO Backstage. Delftse meesters in de muziek-industrie* voor de museumrelaties met een evenement in festivalsfeer. Directeur Janelle Moerman interviewde de 'MOJO-mannen' Berry Visser, Leon Ramakers, John Mulder en Ruben Brouwer, conservator Marga Schoemaker en vormgever Peter te Bos. De opening sloot af met een optreden van Typhoon. Ook organiseerde het museum bij deze tentoonstelling een vijftal avondontvangsten voor onder andere sponsors, en een avond voor de gasten van de BankGiroLoterij waarbij Nielson optrad.

In augustus was het museum voor de 23ste keer locatie van het Delft Chamber Music Festival. Tijdens de 'Night at the Museum' werd een rondleiding na sluitingstijd gecombineerd met prachtige livemuziek op verrassende locaties in het museum.

Gasten uit binnen- en buitenland waren aanwezig op de officiële opening van de grote tentoonstelling *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*. Burgemeester Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart heette hen welkom in de stad, en directeur Janelle Moerman overhandigde hoofddirecteur van het Rijksmuseum Taco Dibbits het eerste exemplaar van de catalogus. Rondom de tentoonstelling organiseerde het museum een aantal bijeenkomsten voor relaties, fondsen en sponsors zoals de evenementen ter gelegenheid van de komst van de schilderijen *Portret van een Delftse familie* en *Man die een brief voorleest aan een vrouw*. Ook was het museum locatie voor het afsluitende diner van de HollandCity Global Travel Trade Show georganiseerd door het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen, The Hague Marketing Bureau en Delft Marketing.



COLOFON / CRI  
 TENTOONSTELLING: F  
 EXHIBITION: MOJO B  
 12/04/2019 - 01/09

CONCEPT EN TEKSTEN  
 AND VISUAL RESEARCH  
 PROJECTLEIDER / PR  
 RUIMTELIJK ONTWERP  
 GRAFISCH ONTWERP  
 DTP: Wouter van der  
 BOUW / CONSTRUCTIE  
 BELICHTING / LIGHTING  
 TECHNIEK AUDIOVISUELE  
 MONTAGE / EDITING:  
 INTERVIEWFILMPJES  
 PROMOFILMPJES / PR  
 BELETERING EN FOLIO  
 NEDERLANDSE REDACTIE  
 VIRTUAL REALITY: Be  
 BACKSTAGE VIDEO: E  
 ONTWERP BEGRAAFING  
 UITVOERING BEGRAAFING  
 CONCEPT DTRH BOX:

BRUIKLEENGEVERS /  
 ATM Model Art, Pet  
 MOJO Rental, Muse  
 Stichting Kratingen

FOTOGRAFEN / PHOTOGRAPHERS  
 Sabrina Baakman, F  
 Willem van Breugel  
 Lucas Gmelig, Jelm  
 Shirley de Jong, Jol

DE TENTOONSTELLING  
 THE EXHIBITION HAS  
 HET SPECIALE DANK  
 ide Koffeman, Plaza

DE TENTOONSTELLING  
 THE EXHIBITION HAS  
 HET SPECIALE DANK  
 ide Koffeman, Plaza

MET DANK AAN / TH  
 Technische Universiteit  
 of Technology, grad  
 Thijs Kurpershoek,  
 Sjoerd van Dommel  
 Arnold Vermeeren,

Stagiaires van de R  
 Revée Buisson, K

ANP Kippa, Bijzond  
 Amsterdam, Gemeen  
 Maropol Internation

Gemeente Del

## MARKETING EN COMMUNICATIE

Ook in 2019 werkte het museum hard aan het vergroten van de naamsbekendheid. De mediawaarde was dit jaar bijna € 4 miljoen. Bij de tentoonstelling *Willem van Oranje is hier!* richtte het museum zich op de vaste doelgroepen van het museum en geschiedenisliefhebbers. Naast de gebruikelijke kanalen leende deze tentoonstelling zich bij uitstek om de publiciteit op te zoeken in historische en Oranjegezinde media. En met succes: de expositie en randprogrammering hebben ruimschoots aandacht gekregen. De mediawaarde van de gehele tentoonstelling bedraagt ruim € 350.000,

Bij de MOJO-tentoonstelling zette het museum naast de gebruikelijke kanalen speciale media en marketingsamenwerkingen in gericht op jongeren en jong volwassenen, zoals muziekbladen, festivals en de TU Delft. Een groep social influencers kreeg tijdens een *Instameet* een exclusief kijkje op de tentoonstelling waarmee het museum meer dan 7.000 kunst- en muziekkliefhebbers bereikte. Ook werd er een promotiefilm (trailer) gemaakt die voor verschillende doeleinden werd gebruikt. De mediawaarde was met ruim € 600.000 fors hoger dan gebruikelijk.

De tentoonstelling *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer* vormde een uitgelezen kans om het museum landelijk, maar ook internationaal op de kaart te zetten. Om de doelgroepen te bereiken, is ingezet op een mix van vrije publiciteit, een on- en offline campagne en marketingsamenwerkingen. Voor de internationale PR-campagne werkte het museum samen met Bolton & Quinn en met het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen. De tentoonstelling is aangekondigd of besproken in een groot aantal internationale kranten en tijdschriften. De nationale mediawaarde bedraagt ruim € 3 miljoen, de internationale mediawaarde ruim € 1,5 miljoen.

## Online bereik

In 2019 ontving het museum bijna 113.000 bezoekers op de website prinsenhof-delft.nl. In de aanloop naar de Pieter de Hooch-tentoonstelling is een campagnewebsite pieterdehoochindelft.nl ontwikkeld in vier talen (Nederlands, Engels, Frans en Duits) gericht op conversie en het verstrekken van de belangrijkste bezoekersinformatie. Voor de verdiepende informatie konden bezoekers terecht op prinsenhof-delft.nl. Daarnaast is een apart online ticketingkanaal in het leven geroepen gericht op de online kaartverkoop met tijdsloten. De campagnewebsite en online ticketingpagina zijn op 16 augustus gelanceerd, vlak voor de start van het culturele seizoen. De website is door bijna 138.000 unieke bezoekers bekeken en er zijn 40.000 online tickets verkocht.

## Social media

Ook op social media weten steeds meer mensen Museum Prinsenhof Delft te vinden. In totaal heeft het museum 2.839 volgers erbij gekregen. Vanaf december 2019 is een Facebookcampagne ingezet om een groter bereik te krijgen, wat een duidelijke stijging in het aantal volgers opleverde.

Dit jaar heeft het museum ook actief ingezet op het uitbreiden van het nieuwsbrievenbestand. Online kaartkopers voor de Pieter de Hooch-tentoonstelling zijn via 'opt-in' uitgenodigd om zich aan te melden voor de digitale nieuwsbrief. Daarnaast konden bezoekers aan de tentoonstelling deelnemen aan een online winactie ('Win een weekendje Delft'). Dankzij deze acties is het aantal ontvangers van de nieuwsbrief in 2019 meer dan verdubbeld met 3.696 adressen erbij.

"Zeer genoten, echt de moeite van een treinreis waard, sfeervol museum, balsem voor de ziel, tot weerziens."

"Er gaat niets boven een museum dat aandacht besteedt aan de voortbrengselen en gebeurtenissen die hier hebben plaats gevonden. Het Prinsenhof verdient een eigen Vermeer."





	2018	2019
<b>Bezoek</b>		
Bezoekers Museum Prinsenhof Delft	75.345	109.713
Bezoekers Winkeltje Kouwenhoven	16.748	22.397
Bezoekers zaalverhuur	24.727	14.306
<b>Website</b>		
Unieke bezoekers prinsenhof-delft.nl	100.069	112.942
Unieke bezoekers pieterdehoochindelft.nl (okt 2019-feb 2020)		137.892
<b>Social media (volgers)</b>		
Facebook	6.310	7.949
Twitter	2.154	2.293
Instagram	1.221	1.917
LinkedIn	335	607
<b>Nieuwsbrieven</b>		
Aantal verzonden nieuwsbrieven	7	21
Abonnees	2.636	6.560
... waarvan onderwijs	228	926





## ORGANISATIE

Museum Prinsenhof Delft is met ingang van 2019 een zelfstandig bedrijfs onderdeel van de gemeente Delft en maakt geen deel meer uit van Erfgoed Delft (Stadsarchief Delft, Archeologie en Monumentenzorg). Het museum kan de focus nu volledig richten op de ontwikkeling van de museale organisatie.

De organisatie is opnieuw ingericht. De afdeling Collectie & Presentatie is verantwoordelijk voor de kerntaken (collectiebeheer, educatie en tentoonstellingen). De afdeling Bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie op het gebied van huisvesting, financiën en publieksonvangst. De afdeling Marketing, Communicatie & Development zorgt voor een goede positionering van het museum bij publiek en stakeholders. Naast marketing en communicatie verzorgt deze afdeling ook de commerciële activiteiten zoals fondsenwerving, de organisatie van events, verhuur en het winklassortiment.

### Financiën

Museum Prinsenhof Delft heeft in 2019 voor de eerste keer een zelfstandige begroting en deelt niet meer de ondersteunende afdelingen Bedrijfsvoering, Educatie en Marketing, Communicatie & Development met het Stadsarchief en Archeologie. Hierdoor ontstaat er een beter beeld van de indirecte kosten voor het museum en worden branchevergelijkingen een stuk eenvoudiger.

Het jaar stond in het teken van de MOJO- en de Pieter de Hooch-tentoonstelling. De realisatie van deze laatste met een tentoonstellingsbudget van € 2,1 miljoen en 3 ton aan bouwkundige aanpassingen was alleen mogelijk dankzij de bijdragen van fondsen en sponsors, van de gemeente Delft en natuurlijk de entreegelden van 90.257 bezoekers (waarvan 52.565 in 2019).

Het exploitatieresultaat laat na onttrekking uit de reserve voor aankopen een negatief resultaat zien van € 393.000. Doordat de planvorming rond de ruimtelijke visie veel van de organisatie vroeg is het grootste deel van het tekort toe te rekenen aan de inhuur van extra capaciteit. Het negatieve resultaat komt ten laste van de algemene middelen van de gemeente Delft waar deels al ruimte voor was vrij gemaakt. Zie bijlage 7 voor de jaarrekening.

### Huisvesting

Voor een veilig en comfortabel verblijf van de bezoekers tijdens de Pieter de Hooch-tentoonstelling was een aangepaste routing door het gebouw nodig. Dit vroeg om aantal bouwkundige aanpassingen zoals uitbreiding van de toiletvoorzieningen in het entreegebied en een glazen portaal tussen de Waalse Kerk en de Van der Mandelezaal. In één van de kelders creëerde het museum een educatieruimte die ook buiten het tentoonstellingscircuit toegankelijk is. Deze voorzieningen waren mogelijk mede dankzij een bijdrage van de Van der Mandelestichting en een anonieme schenking.

In juli ontving het college van B&W van de participatiewerkgroep ruimtelijke visie en het museum de 'Toekomstvisie Prinsenhofgebied'. Het rapport bevat zowel een visie op het Prinsenhofgebied als ontwerpcriteria en aanbevelingen. Uit een eerste investeringsraming bleek de bandbreedte dusdanig groot dat verdere uitwerking nodig is. De werkgroep heeft voor het opstellen van het programma van eisen en het selecteren van het ontwerpteam een voorbereidingskrediet aangevraagd.

### Personeel

De Pieter de Hooch-tentoonstelling vroeg veel van de inzet van zowel het vaste als extra personeel. Waar expertise ontbrak is die ingehuurd en voor de ontvangst van de vele bezoekers zette het museum via een uitzendbureau extra gastvrouwen en -heren in.

### Winkeltje Kouwenhoven

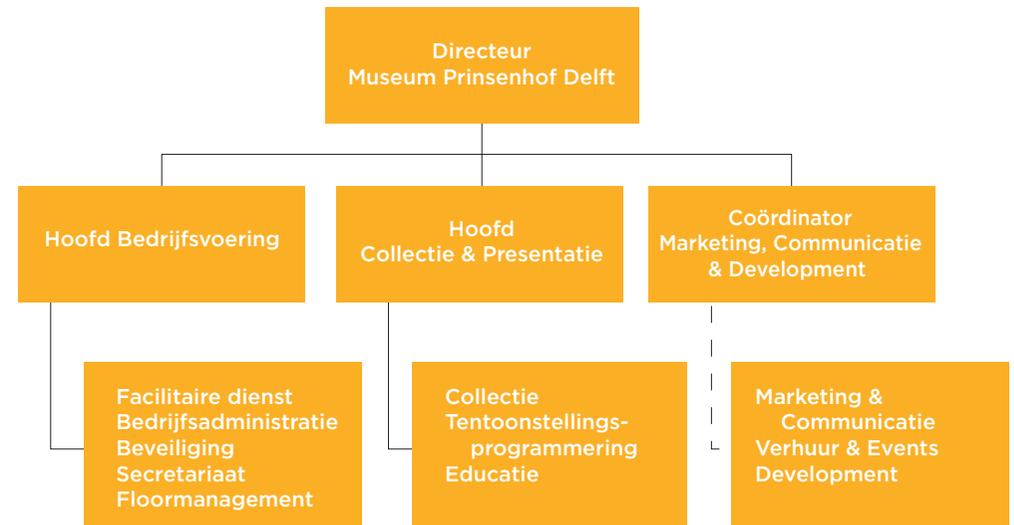
Winkeltje Kouwenhoven maakt onderdeel uit van Museum Prinsenhof Delft. Naast nostalgisch speelgoed, klassieke ansichtkaarten, olielampen en boekjes verkoopt het winkeltje tientallen soorten Oudhollands snoepgoed. Het winkeltje draait volledig op de inzet van 16 enthousiaste vrijwilligers. In 2019 bezochten maar liefst 22.397 mensen het winkeltje.





	2018		2019	
	Fte	Aantal	Fte	Aantal
<b>Medewerkers</b>				
Management	2,89	3	3,78	4
Collectie & Presentatie	9,11	14	10,94	17
Bedrijfsvoering	8,67	13	9,67	11
Marketing, Communicatie & Development	3,89	6	3,22	5
<b>Totaal medewerkers</b>	<b>24,56</b>	<b>36</b>	<b>27,61</b>	<b>37</b>
<b>Vrijwilligers</b>				
Winkeltje Kouwenhoven		15		16
Collectie & Presentatie		2		2
Bedrijfsvoering		1		1
<b>Totaal vrijwilligers</b>		<b>18</b>		<b>19</b>

#### Organigram Museum Prinsenhof Delft



## BIJLAGE 1 AANWINSTEN



*Apostelhuis* | ca. 1955  
Jan Schoonhoven  
Collectie Museum Prinsenhof Delft

### Aankopen

- PDA 1248, Kamerlingh Onnes, Harm (1893 – 1985), *Albarellio*, 1954, aardewerk, polychroom, geglazuurd. Collectie Museum Prinsenhof Delft
- PDA 1249, Cosijn, Lies (1931 – 2016), Experimentele Afdeling van De Porceleyne Fles, *Volksverhuizing*, 1959 - 1965, aardewerk, hout. Collectie Museum Prinsenhof Delft
- PDMK 1687, Schoonhoven, Jan (1914 – 1994), *Apostelhuis*, circa 1955. papier (ca. 200 gr), kraftpapier (ca. 70 gr), golfkarton (ca. 2 x 70 gr), strobord (ca. 400 gr), lijmtchniek: maquette, collage, knipsel, Oost-Indische inkt. Collectie Museum Prinsenhof Delft
- PDS 409, Mierevelt, Michiel van (1566 – 1641), *Portret van Ambrogio Spinola*, 1607, olieverf op doek. Collectie Museum Prinsenhof Delft

### Legaten

- PDS 410, Mierevelt, Michiel van (1566 – 1641), *Portret van Gabriel Vernatti*, circa 1600 – 1625, olieverf op paneel. Collectie Museum Prinsenhof Delft. Legaat: dhr. F.G.L.O. van Kretschmar
- PDS 411, Mierevelt, Michiel van (1566 – 1641), *Portret van Pieter Pietersz. Bom van Cranenburg*, 1618, olieverf op paneel. Collectie Museum Prinsenhof Delft. Legaat: dhr. F.G.L.O. van Kretschmar

### Schenkeningen

*Schenking Stichting Ricardis van het Reinier de Graaf Gasthuis*

- PDA 1250, *Schotel met allegorie op Tromp*, 1675 – 1700, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), monochroom (blauw)
- PDA 1251-A-C, *Bord*, 1701 – 1800, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), grootvuurtechniek, monochroom (blauw)
- PDA 1252, *Schotel*, 1675 – 1700, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), zwarte trek, grootvuurtechniek, monochroom (blauw)
- PDA 1253-A-C, *Bord*, 1701 – 1800, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), polychroom (geel, blauw, groen, mangaan, bruin)
- PDA 1254-A-D, *Bord*, 1701 – 1800, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), grootvuurtechniek, monochroom (blauw)
- PDA 1255-A-D, *Bord*, 1701 – 1800, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), grootvuurtechniek, monochroom (blauw)
- PDA 1256, *Bord*, 1728, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), groot- en kleinvuurtechniek, polychroom (blauw, geel, mangaan en rood)
- PDA 1257-A-B, *Koffiekan*, 1719, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), grootvuurtechniek, monochroom (blauw)
- PDA 1258, *Schotel*, circa 1710, aardewerk, polychroom, groot vuur
- PDA 1259, *Beeld*, 1750 – 1800, aardewerk, polychroom
- PDA 1260, *Buste*, 1701 – 1800, aardewerk, polychroom, Delfts
- PDA 1261-A-B, *Dekselvaas*, 1775 – 1800, aardewerk
- PDA 1262, *Bekervaas*, 1775 – 1800, aardewerk
- PDA 1263, *Schotel*, circa 1710, aardewerk, polychroom, groot vuur
- PDA 1264, *Beeld*, 1701 – 1800, faience, grootvuurtechniek, polychroom (?), Delfts aardewerk
- PDA 1265-A-B, *Dekselvaas*, 1955, aardewerk, grootvuurtechniek, monochroom (blauw)



*Kwispedoor* | ca. 1930 - 1976  
 Anoniem  
 Collectie Museum Prinsenhof Delft.  
 Schenking Stichting Ricardis van het  
 Reinier de Graaf Gasthuis

- PDA 1266, *Bord*, 1601 - 1700, aardewerk
- PDA 1267, *Bord*, 1601 - 1700, aardewerk
- PDA 1268, *Stroopkan*, circa 1800 - 1841, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), grootvuurtechniek, polychroom (groen en zwart)
- PDA 1269, *Stroopkan*, circa 1800 - 1841, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), grootvuurtechniek, polychroom (groen en zwart)
- PDA 1270, *Stroopkan*, circa 1800 - 1841, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), grootvuurtechniek, polychroom (groen en zwart)
- PDA 1271, *Apothekerspot*, 1701 - 1800, Delfts aardewerk
- PDA 1272, *Apothekerspot*, 1701 - 1800, Delfts aardewerk
- PDA 1273-A-B, *Apothekerspot*, 1900 - 1930, Delfts aardewerk
- PDA 1274-A-B, *Apothekerspot*, 1900 - 1930, Delfts aardewerk
- PDA 1275, *Apothekerspot*, 1701 - 1800, Delfts aardewerk
- PDA 1276, *Ploischotel*, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit-Delfts, ongedecoreerd
- PDA 1277, *Ploischotel*, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit-Delfts, ongedecoreerd
- PDA 1278, *Schotel*, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- PDA 1279, *Fles*, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- PDA 1280, *Vaas*, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- PDA 1281, *Vaas*, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- PDA 1282, *Kwispedoor*, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- PDA 1283, *Vaas*, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- PDA 1284, *Bloempot*, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- PDA 1285, *Gedenkbeker*, 1952, aardewerk
- PDA 1286, *Gedenktegel* 100 jaar gas Delft 1855 - 1955, 1955, aardewerk, cloisonné, glazuur
- PDA 1287, *Kom*, 1947, aardewerk, Blauw Delfts, monochroom (blauw)
- PDA 1288, *Dekselvaas*, circa 1790 - 1796, faience, tinglazuur, loodglazuur (kwaart), grootvuurtechniek, monochroom (blauw)
- PDA 1289, *Reliëf*
- PDG 219, *Bokaal*, 1701 - 1800, glas
- PDG 220, *Bokaal*, glas
- PDG 221-A-B, *Bokaal met deksel*, glas
- PDMeu 119, *Kast*, circa 1650 - 1700, eikenhout, ebbenhout
- PDMeu 120, *Vijzel*, 1733, hout, koper
- PDS 413, *Schilderij*, 1820, olieverf op doek
- PDZ 129-A-L, *Lepel*, 1728, zilver
- PDZ 130-A-K, *Vork*, 1728, Delfts zilver



Zilveren bekers | 1649  
Daniel Jacobsz. de Bergh  
Collectie Museum Prinsenhof Delft  
Geschonken door de Waalse Kerk te Delft,  
als dank voor de opname in de gemeente  
Delft van geloofsvluchtelingen

#### Schenkingen uit particulier bezit

- PDMK 1688, Schoonhoven-de Geus, Anita (1922 - 1978), *Stilleven met petroleumstel*, 1957. Collectie Museum Prinsenhof Delft. Geschonken door de erven van Jos van den Brug - Van Bilsen
- PDS 412, Cornelis Jacobsz. Delff (1570 / 71 - 1643), *Een liefdespaar in een keuken met dood wild*, circa 1585 - 1643, olieverf op doek. Collectie Museum Prinsenhof Delft. Schenking van ir R. Vellekoop, alumnus TU Delft

## BIJLAGE 2 **BRUIKLENEN**

### Inkomende bruiklenen

#### *Inkomende langdurige bruiklenen*

- B 1-294, Mierevelt, Michiel van (1566 - 1641), *Zelfportret van Michiel van Mierevelt terwijl hij zijn kleinzoon Jacob Willemsz. Delff II schildert*, circa 1640 - 1641, olieverf op paneel, collectie Museum Prinsenhof Delft. Bruikleen Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- BI.2019-40-1, toegeschreven aan Key, Adriaen Thomasz. (1544 - na 1589), *Portret van Charlotte de Bourbon*, circa 1575 - 1580, olieverf op paneel. Collectie GV-PvdM

### Uitgaande bruiklenen

#### *Uitgaande tijdelijke bruiklenen*

- BU.2018-01 / PDS 69, Dordrechts Museum, *Werk, bid & bewonder - Een nieuwe kijk op kunst en calvinisme*, Dordrecht, 10 november 2018 t/m 26 mei 2019, Mierevelt, Michiel van (1566 - 1641), *Portret van Maurits*, 1619 - 1622
- BU.2018-02 / PDS 50, Rijksmuseum Amsterdam, *80 Jaar Oorlog. De geboorte van Nederland*, Amsterdam, 12 oktober 2018 t/m 20 januari 2019, Key, Adriaen Thomasz. (ca. 1545 - na 1589), *Portret van de hertog van Alva*, circa 1568
- BU.2018-02 / PDS 97, Rijksmuseum Amsterdam, *80 Jaar Oorlog. De geboorte van Nederland*, Amsterdam, 12 oktober 2018 t/m 20 januari 2019, Tengnagel, Jan (1584 - 1635), *Allegorie op de bloei van de Republiek tijdens het stadhouderschap van Maurits*, circa 1618
- BU.2018-03 / PDS 100, Rijksmuseum Twenthe, *Lief en Leed. Hollandse families in voor- en tegenspoed*, Twente, 8 september 2018 t/m 6 januari 2019, Troost, Cornelis (1696 - 1750), *Familieportret van Johanna Susanna Teding van Berkhout-Ghijs als Flora en haar drie zonen*, 1723
- BU.2018-06 / PDS 318, Kröller-Müller Museum, *Als kunst je lief is*, Otterlo, 29 september 2018 t/m 3 februari 2019, Vliet, Willem van der (ca. 1584 - 1642), *Portret van Willem Reyersz. de Langue*, 1626
- BU.2018-06 / PDS 319, Kröller-Müller Museum, *Als kunst je lief is*, Otterlo, 29 september 2018 t/m 3 februari 2019, Vliet, Willem van der (ca. 1584 - 1642), *Portret van Maria Jorisdr. Pijnaecker*, 1626
- BU.2018-06 / PDS 337, Kröller-Müller Museum, *Als kunst je lief is*, Otterlo, 29 september 2018 t/m 3 februari 2019, Vliet, Hendrick Cornelisz. van (ca. 1611 - 1675), *Gezicht in de Nieuwe Kerk te Delft met de memorietafel van Adriaen Teding van Berkhout*, 1661



Boekenkist van Hugo de Groot | 1600-1650  
Anoniem  
Collectie Museum Prinsenhof Delft

- BU.2028-13 / S 58-1, Nationaal Museum van Wereldculturen, BALI - *Welcome to Paradise*, Leiden, 11 oktober 2018 t/m 3 maart 2019, anoniem, *Balinese draagstoel*, 19de eeuw (voor 1880)
- BU.2018-14 / PDB 124-C, Stichting Kerkelijk Erfgoed Delft, *De weg naar Pasen*, Delft, 17 maart 2018 t/m 31 maart 2019, anoniem, *tabernakeldeur*, (na) 1886
- BU.2018-17 / PDS 231, Fries Museum, *Rembrandt & Saskia: Liefde in de Gouden Eeuw*, Leeuwarden, 24 november 2018 t/m 17 maart 2019, Vliet, Hendrick Cornelisz. van (ca. 1611 - 1675), *Portret van de familie Van der Dussen*, 1640
- BU.2018-18 / PDS 231, Museumslandschaft Hessen Kassel, *Rembrandt & Saskia: Liefde in de Gouden Eeuw*, Hessen-Kassel, 12 april 2019 t/m 11 augustus 2019, Vliet, Hendrick Cornelisz. van (ca. 1611 - 1675), *Portret van de familie Van der Dussen*, 1640
- BU.2018-19 / PDB 84, Haags Historisch Museum, *Johan van Oldenbarnevelt. Man, macht en moord*, Den Haag, 30 november 2018 t/m 14 april 2019, Odé, Arend Willem Maurits (1865 - 1955), *Gipsen beeld van Johan van Oldenbarnevelt*, circa 1920
- BU.2018-19 / PDS 42, Haags Historisch Museum, *Johan van Oldenbarnevelt. Man, macht en moord*, Den Haag, 30 november 2018 t/m 14 april 2019, Hillegaert (I), Paulus van (1596 - 1640), *De afdanking van de Waardgelders op het Neude te Utrecht, 31 juli 1618*, 1622
- BU.2018-19 / PDS 122, Haags Historisch Museum, *Johan van Oldenbarnevelt. Man, macht en moord*, Den Haag, 30 november 2018 t/m 14 april 2019, anoniem, *Zinnebeeldige voorstelling van de synode van Dordrecht*, 1600 - 1650
- BU.2019-03 / PDA 126-B, National Palace Museum, *The Beauty of Interchange*, Taiwan, 6 juni 2019 t/m 8 september 2019, Frijtom, Frederik van (1632 - 1702), *schaal*, 1684
- BU.2019-03 / PDA 126-F, National Palace Museum, *The Beauty of Interchange*, Taiwan, 6 juni 2019 t/m 8 september 2019, anoniem, *schaal*, circa 1720
- BU.2019-03 / PDA 126-G, National Palace Museum, *The Beauty of Interchange*, Taiwan, 6 juni 2019 t/m 8 september 2019, anoniem, *schaal*, circa 1720
- BU.2019-05 / PDMeu 12, Rijksmuseum Amsterdam, t.b.v. onderzoek, Amsterdam, 18 maart 2019 t/m 11 april 2019, anoniem, *Boekenkist van Hugo de Groot*, 1600 - 1650
- BU.2019-05 / PDD 35, Rijksmuseum Amsterdam, t.b.v. onderzoek, Amsterdam, 18 maart 2019 t/m 11 april 2019, *Haarlokje van Hugo de Groot*, 17de eeuw
- BU.2019-06, Westlands Museum, *Buitenplaatsen in het Westland*, Honselersdijk, 26 april 2019 t/m 15 maart 2020, 11 aardewerk objecten, 17de en 18de eeuw
- BU.2019-07, Stichting Kerkelijk Erfgoed Delft, *De Gouden Eeuw*, 21 mei 2019 t/m 23 maart 2020, 9 objecten waaronder 3 zilveren bekers, aardewerk altaarvazen, glazen bokaal en houten beeld 'Charitas', 17de eeuw

#### *Uitgaande langdurige bruiklenen*

- Kunstmuseum Den Haag, PDZ 73-A-B, Ellinckhuysen, Pieter van, *zilveren doos met gekroond wapen*, 1691
- Kunstmuseum Den Haag, PDZ 74, Haan, Marcelis de, *zilveren peperstrooier*, 1754
- Kunstmuseum Den Haag, PDZ 75, Aarssen, Pieter van, *zilveren theepot*, 1789
- Kunstmuseum Den Haag, PDZ 76, Vijver, Andries van de, *zilveren kan*, 1790
- Kunstmuseum Den Haag, PDZ 77-A, Simons, Francois Marcus, *zilveren mosterdpot*, 1804



Herinneringsschotel ter gelegenheid van de opening van het Vredespaleis | 1913  
Anoniem  
Collectie Museum Prinsenhof Delft  
Verworven met steun van Vereniging Rembrandt

- Kunstmuseum Den Haag, PDZ 77-B, J.M. van Kempen en Zonen, *zilveren mosterdpot*, 1858 - 1924
- Kunstmuseum Den Haag, PDZ 78, Toorn, Johannes Adrianus van der, *zilveren kan*, 1807
- Bieslandhof Delft, PDB 181, Veldhuis, Herman, *glas-in-loodraam*, 1911
- Museon, PDB 87, anoniem, *terracotta beeld van Hugo de Groot*, 1946
- Rijksmuseum Amsterdam, PDZ 50-A-1-2 en PDZ 50-B-1-2, anoniem, *stel suikerstrooiers*, 1746
- Stichting Nationaal Jenevermuseum Schiedam, *25 objecten Evert Hellebrekers Wijnkoperij*, 20ste eeuw
- Hendrick de Keyser, PDK 117, anoniem, *koperen lamp*, circa 1920 - 1930
- Oude en Nieuwe Kerk Delft, PDB 226, anoniem, *Weerhaan met halve bol van Nieuwe Kerk te Delft*, circa 1550
- Museum Rotterdam, PDA 1225, anoniem, *majolica zoutvat*, 1600 - 1625
- Stadsarchief Delft, PDT 2, Bruyn Kops, C. de, *De toren van de Nieuwe Kerk*, waarschijnlijk een ontwerp voor een nieuwe spits, 1872
- Carnegie Stichting, Vredespaleis, PDA 219, Comte, Adolf le, *Herinneringsschotel ter gelegenheid van de opening van het Vredespaleis*, 1913

### Retour van bruikleennemer

- PDC 939, *Manuscript, Brevier*, circa 1450, perkament, verf, inkt, marokijnleer, geschreven, getekend, geschilderd. Collectie Museum Prinsenhof Delft

### Ontzamelingen

#### Particuliere collecties

- B 14, Onbekend, *Hollandse beeldenkast*, circa 1640, eikenhout, (ingelegd), ebbenhout
- B 58, Toegeschreven aan Aelst, Willem van (1625 - 1683 / 84), *Pronkstilleven*, mogelijk 17de eeuw, olieverf op doek

#### Jonkvrouwe Ricardis Stichting

- B 48-15ab, *Dekselvaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, onbekend, 1955, aardewerk, engobe, Blauw Delfts, monochroom (blauw)
- B 48-34, *Kruik*, 1600 - 1699, Duits steengoed, tin
- B 48-35, *Kruik*, 1600 - 1699, Duits steengoed
- B 48-44, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, (mogelijk) C.M. Hydra, werkzame periode 1954 - 1961, 1955, aardewerk, Blauw Delfts, monochroom (blauw)
- B 48-45, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, L. van Stein, werkzame periode 1938 - , 1951, aardewerk, grootvuurtechniek (monochroom: blauw)
- B 48-46ab, *Dekselvaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, onbekend, 1954, aardewerk, Blauw Delfts, monochroom (blauw)
- B 48-49-A-B, *Plooischotel*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit-Delfts, ongedecoreerd



- B 48-51, *Schotel*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-52, *Schotel*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-53, *Schotel*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-54, *Schotel*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-57, *Fles*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-58, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-60, *Fles*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-61, *Kom*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-63, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-65, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-67, *Kwispedoor*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit-Delfs, grootvuur (ongedecoreerd)
- B 48-68, *Kwispedoor*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfs, ongedecoreerd
- B 48-70, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-71, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-72, *Bloempot*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-74, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-75, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-76, *Vaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, circa 1930 - 1976, aardewerk, Wit Delfts, ongedecoreerd
- B 48-81, *Dekselvaas*, Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, onbekend, 1954, aardewerk, Blauw Delfts, monochroom (blauw)
- B 48-87, Anoniem, *Portret van de Heilige familie*, circa 1500, olieverf op paneel
- B 48-89, *Kast*, 1701 - 1800, ebbenhout, zilver
- B 48-90, *Kist*, 1825, eikenhout
- B 48-91, *Kist*, 1825, eikenhout, ijzer
- B 48-92, *Linnenpers*, 1600 - 1699, eikenhout, ebbenhout
- B 48-94, *Tafel*, 1801 - 1900, eikenhout
- B 48-95, *Kast*, 1601 - 1700, eikenhout
- B 48-96, *Kast*, 1601 - 1700, eikenhout, vurenhout
- B 48-98, *Spiegel*, 1701 - 1800
- B 48-99a, *Stoel*, 1801 - 1900, hout; mahoniehout
- B 48-99b, *Stoel*, 1801 - 1900, hout; mahoniehout
- B 48-99c, *Stoel*, 1801 - 1900, hout; mahoniehout
- B 48-99d, *Stoel*, 1801 - 1900, hout; mahoniehout



*Moeder en kind aan het venster* | ca. 1650  
Hendrick van der Burgh  
Collectie Museum Prinsenhof Delft

- B 48-99e, *Stoel*, 1801 – 1900, hout; mahoniehout
- B 48-99f, *Stoel*, 1801 – 1900, hout; mahoniehout
- B 48-99g, *Stoel*, 1801 – 1900, hout; mahoniehout
- B 48-99h, *Stoel*, 1801 – 1900, hout; mahoniehout
- B 48-99i, *Stoel*, 1801 – 1900, hout; mahoniehout

## BIJLAGE 3 RESTAURATIES

- B 1-28, Burgh, Hendrick van der (1627 - na december 1664), *Moeder en kind aan het venster*, circa 1650, olieverf op paneel. Collectie Museum Prinsenhof Delft. Bruikleen Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

## BIJLAGE 4 PUBLICATIES

### David de Haan, conservator

- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*. Auteurs: David de Haan, Frans Grijzenhout, Anita Jansen (eindredactie), Anna Krekeler, Jaap van der Veen, Wim Weve. Zwolle, Wbooks, 2019, 224 pagina's, ISBN 978 94 625 8327 9 (museumeditie, Nederlands. paperback), pp. 96-115
- *The sort of thing to buy, De Hooch en de kunstmarkt*, in: *Kunstschrift* 63ste jaargang, nr. 5 oktober/november 2019, pp. 28-31

### Anita Jansen, senior conservator

- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*. Auteurs: David de Haan, Frans Grijzenhout, Anita Jansen (eindredactie), Anna Krekeler, Jaap van der Veen, Wim Weve. Zwolle, Wbooks, 2019, 224 pagina's, ISBN 978 94 625 8327 9 (museumeditie, Nederlands. paperback)

### Suzanne Kluver, conservator

- *Delftse kleurproeven of wandelstokknoppen? Een mix van plateel en porselein*, in: *Vormen uit vuur*, nummer 239 (2019/1), Amsterdam 2019, pp. 26-33
- Bijdragen aan de tentoonstellingscatalogus: *The Beauty of Interchange: Selections From Japan* Kobe City Museum, National Palace Museum, Taiwan 2019

## BIJLAGE 5 PRESENTATIES EN LEZINGEN



### David de Haan, conservator

- *Willem van Oranje is hier! Van opstand naar onafhankelijkheid in tachtig jaar*, opening logeerweekend *Plakkaat van Verlatinghe*, Museum Prinsenhof Delft, 15 februari 2019
- Onderzoeksresultaten, onderzoeksbijeenkomst Pieter de Hooch, Museum Prinsenhof Delft, 21 februari 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, Vereniging Vrienden van Museum Prinsenhof Delft, Museum Prinsenhof Delft, 18 oktober 2019
- *Pieter de Hooch en de verzamelaars (1650-2000)*, lezers tijdschrift *Kunstschrift*, Museum Prinsenhof Delft, 25 oktober 2019
- *Pieter de Hooch in Delft: a short introduction to the exhibition*, CODART focusbijeenkomst, Museum Prinsenhof Delft, 28 oktober 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, lezers tijdschrift *Muze*, Museum Prinsenhof Delft, 31 oktober 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, deelnemers van de short course Collaborative research on 17th-century Dutch genre painting: Art history based on visual exam and XRF analysis, georganiseerd door het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis en het Mauritshuis, Museum Prinsenhof Delft, 1 november 2019
- *Pieter de Hooch en zijn doorkijkjes*, MuseumJeugdUniversiteit, Museum Prinsenhof Delft, 10 november 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, Stichting Vrienden van het Mauritshuis, Mauritshuis (Den Haag), 10 december 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, delegatie van ministerie van Defensie, Mauritshuis (Den Haag), 10 december 2019

### Anita Jansen, senior conservator

- *Het vroege oeuvre van Pieter de Hooch in de context van zijn tijdgenoten*, onderzoeksdag Pieter de Hooch, Museum Prinsenhof Delft, 21 februari 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, touroperators, Museum Prinsenhof Delft, 28 mei 2019
- *Pieter de Hooch. Een beroemde onbekende meester*, Geschiedenisfestival Haarlem, Stadhuis Haarlem, 5 oktober 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, Vereniging Vrienden van Museum Prinsenhof Delft, Museum Prinsenhof Delft, 18 oktober 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, NS reizigers, Museum Prinsenhof Delft, 20 oktober 2019
- *The influence of Anthonie Palamedesz. on Pieter de Hooch's early work*, CODART focusbijeenkomst, Museum Prinsenhof Delft, 28 oktober 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, Gemeente Delft, Museum Prinsenhof Delft, 5 november 2019
- *Pieter de Hooch in Delft. Uit de schaduw van Vermeer*, lezers Museumtijdschrift, Museum Prinsenhof Delft, 6 november 2019



#### **Suzanne Kluver, conservator**

- Onthulling: de grootste blauwe vazen ter wereld bij Heinen Delfts Blauw, Plateelbakkerij de Paauw in Delft, 13 december 2019

#### **Janelle Moerman, directeur**

Verschillende speeches en lezingen in het kader van de Pieter de Hooch-tentoonstelling, over het museum en de museale visie, en over de vernieuwingsplannen. Voorbeelden hiervan zijn:

- *Innovatie in de museumwereld*, symposium in Taiwan (op uitnodiging), 6 t/m 13 november 2019
- NBTC-stakeholders, in het kader van de thema's *Delft & de Gouden Eeuw en Rembrandt* en *de Gouden Eeuw*, 8 oktober 2019

## BIJLAGE 6 NEVENACTIVITEITEN

#### **David de Haan, conservator**

- CODART internationale netwerkorganisatie voor conservatoren Hollandse en Vlaamse kunst, deelname CODART 22 congres in Berlijn, 2-4 juni 2019
- Bestuurslid Werkgroep Zeventiende Eeuw, deelname jaarcongres in Antwerpen, 30 augustus 2019

#### **Anita Jansen, senior conservator**

- Nationaal netwerk vrouwelijke conservatoren, o.m. Centraal Museum Utrecht / netwerk bijeenkomst rondom de tentoonstelling *Utrecht, Caravaggio en Europa*, 28 januari 2019
- CODART internationale netwerkorganisatie voor conservatoren Hollandse en Vlaamse kunst, focusmeeting, 28 oktober 2019

#### **Suzanne Kluver, conservator**

- Delegatielid Gemeente Delft tijdens de Jingdezhen International Ceramic Fair, China, 15-22 oktober 2019

#### **Janelle Moerman, directeur**

- Lid Raad van Toezicht Maritiem Museum Rotterdam
- Bestuurslid De Frans Mortelmans stichting
- Vice-voorzitter bestuur Stichting Christiaan Huygens wetenschapsprijs
- Klankbordgroep Museumkaart (Museumvereniging)



## BIJLAGE 7 JAARREKENING

Lasten	2018	2019
Bedrijfsvoering	€ 633.581	€ 805.469
Collectiebeheer	€ 936.480	€ 1.117.956
Commerciële activiteiten	€ 432.095	€ 692.671
Educatie	€ 186.307	€ 164.898
Huisvesting	€ 1.868.000	€ 2.076.884
Publiek	€ 332.878	€ 306.272
Marketing en communicatie	€ 341.095	€ 330.203
Tentoonstellingen	€ 869.501	€ 2.138.035
<b>Totaal lasten</b>	<b>€ 5.599.937</b>	<b>€ 7.632.388</b>
<b>Baten</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Entregelden	€ 469.007	€ 971.429
Rondleidingen, workshops en evenementen	€ 16.351	€ 23.052
Fondsen en sponsors	€ 543.445	€ 879.891
Scheningen	€	€ 135.462
Commerciële activiteiten	€ 327.028	€ 681.397
Overige baten	€ 142.181	€ 1.673
Structurele bijdrage gemeente Delft	€ 3.999.699	€ 3.841.829
Incidentele bijdrage gemeente Delft	€ 165.000	€ 543.000
<b>Totaal baten</b>	<b>€ 5.662.711</b>	<b>€ 7.077.733</b>
<b>Exploitatieresultaat</b>	<b>€ -62.774</b>	<b>€ -554.655</b>
Ten laste aankoopreserve		€ 161.670
<b>Totaal donaties/onttrekkingen</b>		<b>€ 161.670</b>
<b>Resultaat na verrekening reserves</b>		<b>€ -392.985</b>



## COLOFON

Tekst: Museum Prinsenhof Delft

Vormgeving: Marco Zwinkels

Foto's: Marc Bolsius, Marjo van de Peppelkool, Peter te Bos, Wendy van Bree, Ernie Buts, Tom Haartsen, Albertina Dijkema, Esther de Kuijper, Anne Reitsma, Marco Zwinkels